

Debattredaktör:

Maria Ripenberg
018-478 11 94
debatt@unt.se

Postadress: Box 36
751 03 Uppsala

UNT Debatt**Så skriver du**

Debattinläggen kan ha längderna 2500, 3500, 4500 eller 6000 tecken, inklusive mellanslag. Formatera inte texten. Artikeln ska vara undertecknad av minst en namngiven person.

Bifoga helst en högupplöst porträttbild på skribenten/skribenterna.

Mejla materialet till debatt@unt.se med så god framförhållning som möjligt. Hör gärna av dig redan när du planerar artikeln.

Texten skickas som e-posttext eller wordfil. Undvik pdf. UNT Debatt publicerar endast texter med ensamrätt.

Det är dags att EU stärker insatserna för att minska kvinnors utsatthet som flyktingar, skriver Cecilia Wikström (L).

EU måste vara den starkaste rösten för kvinnors rättigheter i hela världen, skriver Cecilia Wikström.

FOTO: FREDRIK PERSSON/TT

Stärk kvinnor globalt

Kvinnodagen

Enligt UNHCR befinner sig 68,5 miljoner människor i denna stund på flykt undan förföljelse, förtryck, väpnade konflikter eller naturkatastrofer. Det betyder att ungefär en procent av alla världens 7,5 miljarder människor lever i ständigt oro. Av dessa är närmare hälften kvinnor och flickor och deras situation är särskilt utsatt.

Eftersom kvinnor generellt utsätts för större risker i samband med att de tvingas fly så blir de ofta kvarlämnade i osäkra krigszoner eller angränsande länder för att ta hand om familjens barn och äldre.

Även om man bortser ifrån den uppenbara faran av att bo kvar, så återstår mängder av hot.

Unga flickor gifts ofta bort med en äldre man med förhoppningen om att han ska försörja och skydda familjen. Det är därför som vi ser en ökning av barnäktenskap i samband med krig.

I vissa länder är det inte ens acceptabelt för kvinnor att röra sig fritt utan en manlig släkting.

Därmed blir det som ensamstående kvinna svårt att få tillgång till exempelvis sjukvård och möjligheten att sköta vardagliga sysslor, så som att handla mat. I denna desperation blir kvinnor lätt utnyttjade.

De kvinnor som flyr löper stor risk att utsättas för sexuellt våld och

saknar väldigt ofta den ekonomiska och sociala självständighet som män har.

Risken att utsättas för våldtäkt, hot och misshandel försvinner tyvärr inte när de når fram till ett flyktingläger.

Även om de når hela vägen till EU och lyckas få sin asylansökan godkänd här, så är det allt för många som inte får hjälp att fullt ut kunna delta i samhället och leva sina liv på lika villkor. Bristande kunskaper både vad gäller språk och vilka rättigheter de faktiskt har, i kombination med spåren av djupt konservativa och patriarkala strukturer i hemländerna, skapar ofta barriärer som begränsar dessa kvinnors fulla utnyttjande av sina rättigheter.

Det är dags att EU stärker insatserna för att minska kvinnors utsatthet som flyktingar, motarbetar hedersförtryck och stärka kvinnors rättigheter globalt. Detta görs bäst genom att:

Utöka biståndet till flyktingläger och mottagningscentrum.

Både flyktingläger och europeiska mottagningscentra måste rustas upp för att garantera kvinnors säkerhet under vistelsetiden. Det måste finnas fler enskilda sovrum, toaletter och duschrutiner för kvinnor. Det behövs större tillgång till sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård (så som mensskydd och säkra aborter), och information om möjligheten för kvinnor att göra en egen asylansökan.

Ta emot fler kvinnliga kvotflyktingar.

Genom UNHCRs program för kvotflyktingar kan kvinnor och flickor göra en säker och organiserad resa till Europa, i stället för att göra en livsfarlig resa över Medelhavet.

Här är det viktigt att det pågående arbetet med ett gemensamt europeiskt ramverk för vidarebosättning kan slutföras och att fler EU-länder kan förmås att ta ett större ansvar. Även familjeåterförening och ett införande av asylvisum skulle kunna öppna upp fler lagliga och säkra vägar för kvinnorna som lämnas kvar att ta sig till tryggheten inom EU:s gränser.

Påbörja informationskampanjer i samtliga EU-länder.

När de kvinnliga flyktingarna kommer till EU måste vi skapa bra förutsättningar för att de ska få uppleva den frihet som de tidigare förvägrats.

Vi kan inte acceptera att några kvinnor på vår kontinent ska förvägras sina grundläggande rättigheter. Dessa kvinnor måste få information om de rättigheter de äger i sina nya länder och information om hur de söker hjälp om dessa rättigheter inte respekteras.

Samhällets insatser för att motverka hederskulturen måste både stärka kvinnorna och ta krafttag mot förövarna. Dessa insatser bör naturligtvis genomföras av varje medlemsland för sig men samtidigt är det viktigt att dra lärdom av varandra och dela erfarenheter

om vilka metoder som fungerar bra och vilka som inte gör det.

EU måste vara den starkaste rösten för kvinnors rättigheter globalt.

På samma sätt som EU har varit ledande i arbetet med att få till stånd globala åtaganden för att minska utsläppen av koldioxid inom ramen för Parisavtalet, så måste EU vara den starkaste rösten för kvinnors rättigheter i hela världen.

Genom en aktiv utrikespolitik liksom en biståndspolitik som syftar till att stärka kvinnors rättigheter globalt kan EU bidra till att utsträcka de friheter som Europas kvinnor kämpat för till fler kvinnor runt om i världen. Vi såg ett exempel på detta när ett antal europeiska länder, däribland Belgien, Sverige, Nederländerna och Danmark, gick in med ökad finansiering till kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa efter att Trump-regeringen i USA beslutat att dramatiskt minska sina anslag till detta.

Gång på gång har vi visat att när EU:s länder kraftsamlar för att möta problem, så kan vi göra skillnad på allvar.

Vår kontinent har redan kommit långt i arbetet för kvinnors rättigheter, nu är det hög tid att intensifiera arbetet för att dessa rättigheter ska kunna komma fler till del, och för att också kunna skydda till de mest utsatta kvinnorna runt om i världen.

Cecilia Wikström
Europaparlamentariker (L)

unt.se/debatt

Läs mer på nätet
Läs fler debattartiklar på unt.se/debatt.